

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(a) Yes.

<i>Name of T.D.B.</i>		<i>Amount</i>
1 Karwar	...	43,284-00
2 Ankola	...	48,220-00
3 Kumta	...	39,094-00
4 Honnavar	...	44,661-00
5 Bhatkal	...	44,030-00
6 Sirsi	...	41,332-00
7 Siddapur	...	45,522-00
8 Yellapur	...	51,894-00
9 Mundgod	...	45,178-00
10 Haliyal	...	44,087-00
11 Supa	...	52,698-00
Total	...	5,00,000-00

(c) The Forest area in N. Kanara District., exceeds 75 per cent of the total area and the amounts which the local bodies can get by way of assignment land Revenue will be so small that they cannot effectively discharge their duties. It was therefore, necessary to supplement these assignments. It may be added that the former Government of Bombay was sanctioning a grant of 2 per cent of the Forest Revenue to the District Local Board of the District.

(d) Will be considered.

Motion against Sri S. K. Patil

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ತುಮಕೂರು).—ಹಿಂದಿನ ಸಭೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಎಸ್. ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಇತರರು ಕೆಲವರಮೇಲೆ ಒಂದು ಮೊಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು.

Mr. SPEAKER.—One day during the course of this Session will be allotted for the discussion. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Notice of adjournment motion : *re* : Land Reforms and the treatment of Political prisoners in the Jail

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ).—ಸ್ವಾಮಿ ಆಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ರೂ. 50ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ: ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 22 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸರಕಾರದ

ವಶದಲ್ಲಿದ್ದು ರವೆನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಫಾರಸ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಮಾತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಕರಾಚಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಉಳುವವನೇ ಹೊಲದ ಒಡೆಯ ಆಗಬೇಕು, ಬಡವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಹಲವರು ಜಮೀನಿಗೆ ದ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ದರವಾಸುಗಳು ನಮೂರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಇರಬೇಕು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಆಫೀಸುಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೇವಾಂ ಹೊಂದದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಧೂಳು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡಾಗ, ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಾಗ ನಾನು ನಮ್ಮ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನು ನಮ್ಮದು ಅನ್ನತಕ್ಕ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಬೇಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಇದು ಅಲ್ಲ. 22 ವರ್ಷ ನಾವು ಕಾದೂ ಕಾದೂ ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ, ಪಡೆದಾರದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಅನುಕಂಪ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತರಬಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲ, ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರೇ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಮೇಲೆ ತಕರಾರು ತಪ್ಪೆ: ಅಂತ ಹಾಕಿ ಟಿ. ಟಿ. ಫೈನ್ ಅಂತ ದಂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ದಂಡ ಹಾಕಬೇಕು ನಿಜ. ಊರಿನ ಜನ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ 'ಸತ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದರ' ವಚನ ಕೊಟ್ಟು ವಚನದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದಂಡ ಹಾಕುವುದು ವಾಸ್ತವಿಕ. ಇಲ್ಲಿ ವಚನ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಬಡವರಮೇಲೆ ದಂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ದಂಡ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ವಚನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಿಕೆತ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಇವರುಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು, ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ 22 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಇದೇನೇ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟ ವಚನದಂತೆ ನಡೆದುಬೇಡಿ ಇರತಕ್ಕ ನೀವು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ದಂಡ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇದೆ, ನಿಯುಕ್ತ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಜನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ರವೆನ್ನೂ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಫಾರಸ್ಟ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲೂ ನುಗ್ಗಿ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಅಲ್ಲ ಕ್ರಮವಾದ ಸಾಗುವಳಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ಜಮೀನು ನಮ್ಮದು, ಅದರ ಹಕ್ಕು ನಮ್ಮದು, ಅದರ ಒಡೆತನ ನಮ್ಮದು, ಭೂ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ನಮ್ಮದು, ನಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಂತಹ ಭೂಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೊರಬ, ಸಾಗರ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕು, ಇದನ್ನು ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥರು. ಈ ಒಂದು ಅಂಥೋಳನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಮೇಲೆ ನಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಅರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಹೋಬಳಿ, ಷಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹೀಗೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 7-8 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ನಾವು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಪ್ಪಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಅದನ್ನು ನಾವೀಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈಗ ಅದಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಕೂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇವರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ದೌಗಲಿ ಅಲ್ಲ ಕೂಡ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇವರು ಆ ದಿವಸ ರಾಜಕೀಯ ಪೈದಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಾಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಹಿಂವೆ ಇಲ್ಲದ್ದು ಆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ಕುರ್ಚಿಯಮೇಲೆ ಆ ಕೆಂಪು ಜನರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇವರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪೈದಿಗಳೇ ಏನಾ ಇವರೇನೂ ಖೂನಿ ಅಥವಾ ಮರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸುಪ್ರತೀಯನಲ್ಲ ರೇಫುಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಡಿಕೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೂ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ 15-20 ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ? ಅವು ಕೇಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತವೆ? ನಾನು ಇನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆ ನನಗೆ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಫೋನ್ ಮೆಷೀನ್ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ರಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಕಾರ್ವಾರಗಳ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ಆ ಜನರನ್ನೇನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಗಳವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸುರಿದುಬರುವುದಕ್ಕೆ! ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೇನು? ಅದೂ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ. ಅದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಹಕ್ಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಅಮಾನುಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ? ಹುಳಿಗಳು ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಣ್ಣಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ? ಇಂಥ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು. ಇದು ಬಹಳ ಜರೂರಾದ ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನುಳ್ಳ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ (ಸಿಸಿಎ).—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ತಮಗೆ ವೇಳೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ.—ನಾನು ನಮ್ಮ ಸಿಸಿಎ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—I rise to a point of order. When the hon. Speaker is on his legs can any hon. Member be moving in the House?

2-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—I need not give any ruling on that point. When the Presiding Officer is on his legs everybody has to be seated.

Now I have heard Sri Bangarappa. There are two points involved the question of land reforms and the alleged treatment of political prisoners in the Jail. As regards the land reforms, it is a long standing question and this has to be decided by Government and it cannot form

part of the adjournment motion. As regards the ill-treatment given to the political prisoners in the Jails, it is a matter of administrative nature and it cannot form part of the adjournment motion under Rule 50. I am sure the Hon'ble Member requires some information about that. His intention is to attract the attention of the Government to these facts. I will allow him to give a short notice question, or a call attention notice with regard to the alleged treatment of political prisoners in jails. But I am sorry I cannot give my consent for his adjournment motion.

Absence of a member to move his Resolutions, Amendments, etc., under Rules

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಸ್ವಾಚ್ಛುಟಿ ರಿಜಲ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಇದ್ದವು. ಒಂದನೆಯದು ಡಿಸ್ ಅಪ್ರೊವರ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ನಂ. 4, ಎರಡನೆಯದು, ಡಿಸ್ ಅಪ್ರೊವರ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ನಂ. 3. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೊರಗೇ ಉಳಿದೆವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನ್ನ ಸ್ವಾಚ್ಛುಟಿ ರಿಜಲ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಗೆ ನಾನು ಗೈರುಹಾಜರಿದ್ದೆನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದನ್ನು ಫೋರ್ವ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಚ್ಛುಟಿ ರಿಜಲ್ಯೂಷನ್ ಗೆ. ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ನೋಟೀಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು 6 ವಾರಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಡಿ ಆಗಿದೆ. ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬಂದನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಂಪ್ ಓರ್ 13ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ದೇಶನವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡಿಸ್ ಅಪ್ರೋವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಚಾಂಪ್ ಓರ್ 15ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಸದಸ್ಯರು ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ರಾತ್ರಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅವರದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ನಿಕೃದಾಗ ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅಪಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪುನರಾವೇಶಿಸಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I want to clarify one thing. A member should be present as per rules to move his resolution, amendments or whatever it may be. Supposing he is not present for any reason which is beyond his control, I want to know from the hon. Member whether the business of the House should be stopped? The work of the House cannot be stopped. I want to know from the Hon. member whether he has got any authority or quotation to support his stand? If there is no authority I will proceed further.

Sri M. NAGAPPA.—Under Rule 142 it is stated like this :

“If a resolution which has been admitted is not discussed during the session it shall be deemed to have been withdrawn.”